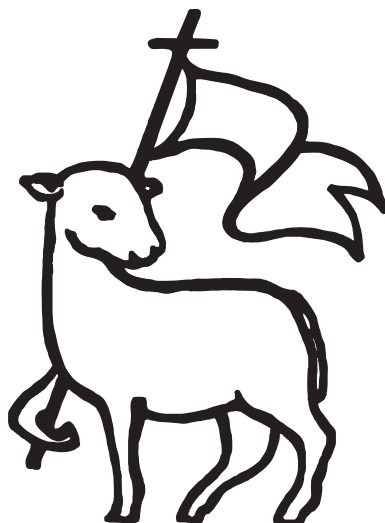

Nové Bratrské Listy

ROČNÍK XIII

2/2011

*Někdo rozdává a přibývá mu stále,
kdežto ten, kdo je skoupý, mívá nedostatek.*

(Př 11,24)

kázání

Vzkříšení a víra 31
(*T. Živný*)

biblické a teologické studie

Podobenství o síti 34
(*J. Mrázek*)

Úvaha o hříchu 36
(*M. Matouš*)

dějiny

Šamotulský kancionál 38
(*E. Baťová*)

Tomáš Kempenský 42
(*E. Šormová*)

unitas fratrum

Malawi 45
(*O. Halama*)

náš seniorát

Kazatel Jindřich Halama 48
(*J. Polma*)

Potštejn (*N. Běťáková*) 49

Tanvald (*eš + p. boskovic*) 50

z církvi doma i ve světě

Proběhla noc kostelů 51
(*eš + o. halama*)

20 let Bratrské školy 52
(*P. Heřman*)

Husův den 54

List M. J. Husa přátelům 54

ráj srdce

připravuje M. Matouš

Nové Bratrské Listy

13. ročník (2011)

Vydává OCHRANOVSKÝ SBOR
při ČCE v Praze

Čajkovského 8, 130 00 Praha 3

tel: 224 941 870

e-mail: uf.praga@centrum.cz

Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

Vážení čtenáři,

Dostává se Vám do rukou druhé číslo Nových bratrských listů. Tentokrát jsme to stihli skoro včas. Omlouváme se, za to, že první číslo NBL mělo tak veliké zpoždění. Trochu, jsme nevěděli, jak dál. Kdo jsme ti záhadní my, poznáte podle podpisu pod jednotlivými články. Prostě redakce.

Věříme, že další čísla budou vycházet v obvyklých termínech a kvalita článků bude „čitelná“. Chtěli bychom se trochu více zaměřit na zprávy z Ochranského seniorátu, z církve.

Co Vás, vážení čtenáři, čeká v tomto čísle. Je to neuvěřitelné, máme ve zpěvníku písně ze Šamotulského kancionálu, který vyšel před 450 lety. Některé písně, které sestry a bratří zpívali před 450 lety, zpíváme dodnes. Dodnes nám srdce usedá, když společně zpíváme píseň: „Aj, jak jest milé a utěšené“ (220). Dodnes si svděčností uvědomujeme krásu společenství Kristovy církve při písni: „V sjití tomto pravme sobě: jaká radost v Páně domě“. Také velikonoční doba by byla o hodně chudší, kdybychom nezpívali píseň: Kristovo vzkříšení, plné potěšení křesťanům zarmouceným...

Přejeme Vám vážení čtenáři, požehnané léto. Ať Váš nehřeje jenom slunko, ale také Boží láska, která se k nám vztahuje vždy znovu a znovu každým dnem.

Evaš

Děkujeme za podporu pro náš časopis.

Číslo účtu 13198319/0800

kázání

Vzkříšení a víra

(Jan 20,19-31)

Dej, ó, milý Bože, i když jak Tomáš tvé rány nevidíme, ať přece ve vzkříšení tvé pevně uvěříme. Amen.

Milé sestry a milí bratři v Kristu Ježíši, našem společném Pánu!

Ježíš byl popraven. Takto uzavřeli jeho kauzu mocní, takto s ním naložili, takto se ubohého Ježíše zbavili, tím pro ně bylo vše vyřešeno a uzavřeno, vždyť dav jeho následovníků byl jeho exemplární popravou zastrašen, rozprchl se a jednou provždy zmizel z politické scény Svaté země.

Mezitím již uběhly tři dny od chvíle, kdy byl Ježíš zavražděn, je neděle – den odpočinku, sobota skončila, pro židy začíná nový pracovní den a další znovu se opakující sedmidenní cyklus – nový týden.

Co se učedníků týče, tak ti se zatím skrývají, aby také je náhodou nepotkal osud nepodobný tomu mistrovi. Ráno sice v učednicích vzbudila trochu naděje Marie Magdalská, když jim sdělila, že kámen od Ježíšova hrobu je odvalený, ovšem sama se domnívala, že mocní ukradli i Ježíšovo tělo, aby po něm nezůstala žádná památka a aby to, co ho připomínalo, zmizelo beze stopy, snad až tak byl pro ně Ježíš nebezpečný, nadto byla velmi vyděšená. Dva odvážní učedníci pak sice zariskovali a přece se šli ke hrobu podívat, šli se přesvědčit, je-li pravda to, s čím Marie Magdalská přišla: a vskutku, našli prázdný hrob, jeden dokonce uvěřil, že Ježíš byl vzkříšen. Ovšem následoval návrat učedníků zpět do jejich úkrytu, zpět k ostatním, zpátky do prostředí, jež o zázraku vzkříšení neví a nijak na něj neupomíná.

Vlastní děj našeho textu se pak počíná odehrávat až večer toho dne, kdy se učedníci tísní ve svém provizorním úkrytu, za zamčenými a zabarikádovanými dveřmi, v dusivé atmosféře velikého strachu a obav o holý život. Náš text strach učedníků nazývá „strachem židovským“, to lze pochopit dvěma způsoby: Buď jako „strach ze židů“ anebo jako „strach židů“. Učedníci se tedy museli bát až k smrti, museli se obávat, že i je velrada najde a zatočí s nimi snad ještě nemilosrdněji, museli se však také bát tak, jak se bojí jen židé, jak se člověk třese, když se blíží pogrom, když hrozí vraždění a nelze mu nijak zabránit. Učedníci tedy v zoufalství očekávali svůj další osud, jenž se jim musel jevit jako beznadějný. Vždyť by stačilo jen málo, aby se objevil jen jediný udavač a oni budou polapeni a zmizí ze světa. A to ještě nejsou všichni – jeden z nich, Jidáš, je již zradil a pak ho našli záhadně oběšeného. Další z nich, Tomáš, také chybí a nikdo neví proč – možná se jen ztratil, možná je i on zrádce?

Když tu z ničeho nic, přestože dlí učedníci v úkrytu, přestože jsou dveře zamčené, přestože jsou pevně zabarikádováni, přichází Ježíš a staví se vprostřed kroužku svých k smrti vyděšených žáků, a promlouvá k nim útěšná slova: „Pokoj vám!“ Zázrak! Lárou se dějiny, končí doba působení živého Ježíše na zemi a nastává doba nová, doba působení a zvěstování církve. Zatím však na k smrti vyděšené učedníky, na zbědovaný a maličký zárodek církve, působí jako léčivý balzám Ježíšova slova – pokoj vám. Pokoj, jak mocně to slovo zní... Latinské pax, řecké eiréné, hebrejské shalom. Co však slovo pokoj znamená? Pravý pokoj nastává tehdy, když nastává rovnováha, je-li vztah člověka k Bohu v pořádku, je-li vztah člověka k jeho bližním v pořádku, tedy je-li člověk naplněn láskou k Bohu i k bližním. Tímto zázrakem Ježíš prvně obdarovává své učedníky po svém zmrtvýchvstání, dává jim tak vzácný dar pokoje, dar onoho vzácného stavu, té vyrovnanosti, jíž se nám dnes dostává velmi málo, pakliže vůbec. Atmosféra strachu pak náhle zřídne a obavy se rozpadají.

Z konfrontace učedníků se zázrakem však nutně vyvstává otázka, zda-li je ten, koho vidí, opravdu Ježíš sám, vždyť před třemi dny zemřel. Nestojí tu před nimi duch? Není to jen nastrčený agent provokatér, není to toliko dáblské mámení a šal?

„A toto pověděv, ukázal i ruce a bok svůj,“ stojí v našem textu. Řecké slovo, které do češtiny překládáme jako ukázal, má i jiné významy a znamená též „objasnil jim“ nebo „postavil jim před oči“. Z textu tak vysvítá to, že Ježíš učedníkům, ostatně jsou jeho žáci, vysvětlil smysl své smrti i své zmrtvýchvstání, nejspíše jim tedy ozřejmil to, co by jinak sami pochopit nemohli. Není se co divit, že následuje přirozená lidská reakce, jež provází pochopení problému, slavný aha-efekt: „Učedníci se zaradovali!“

„Tedy řekl jim Ježíš opět: Pokoj vám, jakož i mne poslal Otec, tak i já posílám vás.“ Výše bylo řečeno, že náš příběh opisuje událost přelomu časů, změnu času Ježíšova veřejného a pozemského působení na čas jeho působení skrytého, na éru působení Církve. Církev však bytostně potřebuje od své Hlavy, jíž je právě Ježíš, poslání, totiž slova, jimiž se má v každé době řídit. Jaké však je poslání Církve podle našeho textu? Vyslání učedníků – zárodku Církve – má svůj důvod a předobraz ve vyslání Syna Otcem. Účel, cíl a způsob zvěstování Církve musejí tedy odpovídat tomu, co Ježíš zvěstoval celým svým životem, jelikož ve svém působení Ježíš zpřítomňoval Otce, musí od nynějška zase Církev ve svém působení trvale a vždy zpřítomňovat Syna, Ježíše Krista. Jednodušeji: Církev musí zvěstovat Evangelium. To totiž vydobyl Ježíš svou smrtí, za to se těsně před ní v Getsemane modlil: „Jakož jsi mne poslal na svět i já jsem je poslal na svět (J 17, 18).“

„A to pověděv, dechl, a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého!““ Církev již dostala poslání, ovšem potřebuje též sílu, v níž a s níž své poslání bude konat, vždyť jediný pohled na učedníky stačí, aby si člověk uvědomil, jak slabí, bojácní a zranitelní jsou. Síla, které se Církvi od Pána dostává, je Duch svatý, třetí osoba Nejsvětější Trojice –

Posvětitel a Utěšitel. Duch se řecky řekne pneuma, což zároveň znamená vanutí či vítr, ale i dech. Tedy právě tak jako Bůh při stvoření světa „vdechl Adamovi v chřípí dech života“, vdechuje tu nyní zase Kristus Ducha svatého, Ducha Božího života a lásky, v chřípí svého mystického těla, totiž Církve.

Ježíš však k Církvi ještě dí: „Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny. Komu zadržíte hříchy, tomu jsou zadrženy.“ Tato pravomoc Církve se odedávna nazývá Úřadem klíčů. A reformace pak o něj svede nemalý boj, však ani zde není tento úřad Ježíšem svěřen toliko Petrovi, tedy ani papeži, ani církevní hierarchii, ale celé Jeho Církvi jakožto celku.

„Tomáš pak jeden ze dvanácti, jenž sloul Didymus, nebyl s nimi, když byl přišel Ježíš. I řekli jemu jiní učedníci: Viděli jsme Pána. A on řekl jim: Leč uzřím v ruku jeho bodení hřebů, a vpustím prst svůj v místo hřebů, ruku svou vložím v bok jeho, nikoli neuvěřím.“ Po vyličení události setkání Krista s učedníky se na scéně vynořuje Tomáš, učedník, jenž nebyl zázraku přítomen a my si můžeme vskutku jen domýšlet, proč? Učedníci mu tedy všechno vylouží, jak jim zase vložil Ježíš, ale Tomášovi to nestačí. On přesto pochybuje a nevěří. Zaujímá postoj tolika lidí dnešní doby „to, na co si nemohu sáhnout, není!“

Pondělí, úterý, středa... sobota a neděle... Čas běží dál, uběhl týden a je opět neděle. Učedníci jsou znovu zabarikádováni a zamčení, snad si ještě plně neuvědomili, co jim Kristus minulou neděli svěřil, možná mezi ně Tomáš opět zasel semínko nedůvěry. Jak rychle Církev bez Ježíše skomírá a upadá! A rovněž zázrak! Ježíš i v tento den přichází a opětovně se staví vprostřed svých žáků. Znovu je přáním pokoje uklidňuje – tiší svou Církev. To, co minule vložil slovem a nyní demonstruje skutkem. Vyzývá Tomáše, aby si prohlédl jeho rány pěkně zblízka a dokonce mu nařídí, aby si sáhl, pěkně hluboko do jeho ran. Tomáš je v dobrém smyslu „zlomen“, ono pochybování v něm se láme a on pod tíhou zkušenosti nemůže nevěřit, tak vyznává svůj hřích a zároveň svou víru: „Pán můj a Bůh můj!“ Svátý Augustin k tomu praví: „Pochyboval, abychom my nemuseli pochybovat.“ Toto vyznání odpovídá i těm, kteří by snad byli v pokušení označovat Krista jen za jakéhosi pána a boha s malým p a s malým b, neboť Tomáš vyznává: „ho kyrios mú kai ho theos mú.“ A tím, že klade určitý člen *ho*, ukazuje, že Ježíš je vskutku pravý Pán a pravý Bůh.

„Mnohé zajisté i jiné divy činil Ježíš před obličejem učedníků svých, kterých nejsou psány v knize této. Ale toto psáno jest, abyste věřili, že Ježíš jest Kristus, Syn Boží, a abyste věřice, život věčný měli ve jménu jeho.“ Tento text byl původně závěrem celého Janova evangelia a ukazuje nám jeho skutečný účel – svědčit nám, abychom věřili.

Milé sestry a milí bratři v Kristu, pondělí, úterý... sobota a neděle, pořád dokola, po generace, po léta, po staletí, až k nám, až sem do Prahy, až sem do Sue Ryder, až sem do Ochránovského sboru. I my, rovněž Kristovi učedníci, v sobě máme nepokoj! I my

jsme stále v téže situaci, i naše srdce jsou zabarikádovaná a uzamčená, i my se stále bojíme.

Je neděle a my jsme se spolu dnes sešli, abychom si opět připomněli onu velikou radost, jenž neustále naplňuje naše srdce, radost z našeho vykoupení, že náš Pán Ježíš Kristus, zemřelý na kříži pro nás, třetího dne vstal z mrtvých. A tentýž Pán dnes přichází i k nám, i dnes se staví doprostřed nás ve svém Slově a Svátosti, také nás dnes vyučuje, i nám dnes přeje pokoj, nám dnes vdechuje Ducha svatého, Ducha života.

Řekněme také my s radostí, Pán můj a Bůh můj! Vyjděme zpoza zamčených dveří a barikád našich sborů a tohoto kostela a hlásejme celým svým životem tuto radostnou zvěst, evangelium o Vzkříšeném, vždyť neděli co neděli, týden co týden sám přichází, aby nás k tomu posiloval.

Tobě, Pane a Bože, dík. Amen.

Tomáš Živný, student ETF

biblické a teologické studie

Podobenství o síti

(Mt 13, 47-50)

Také se království nebeské podobá síti, která byla vržena do moře a zahrnula ze všech druhů. Když se naplnila, vytáhli ji na břeh, posadili se, a co bylo dobré, vybrali do nádob, co bylo špatné, vyhodili ven. Tak bude i na konci věku: vyjdou andělé, oddělí zlé ze středu spravedlivých a hodí je do ohnivé pece; tam bude pláč a skřipání zubů.

Zvláštnosti

Toto závěrečné podobenství připomíná v lecčems Podobenství o zrnu a plevi. Je to apokalyptické ujištění, tj. ujištění, že události se nevymkly Pánu Bohu z rukou, přestože nám možná, právě teď, připadají zmatené. Právě teď z našeho pohledu sledujeme, že ve světě je spousta zla, neštěstí, utrpení, ať zaviněného někým konkrétním, nebo takového, které prostě někoho postihlo bez zřejmého důvodu nebo zavinění. Museli bychom být zaslepení, abychom neviděli, že ve světě je i spousta dobra, dobrého a lidí, kteří se snaží o dobré věci pro sebe i pro jiné. Jenže je všechno tak beznadějně promícháno. Apokalyptika má svou naději, že toto beznadějně promíchání není beznadějně. Že jednoho dne bude jasně řečeno a odlišeno, co bylo dobré a co se tak jen tvářilo, kdo

byl dobrý a kdo byl zločinec, a také co v našem životě jsme vlastně udělali dobře a co vlastně špatně. I to bývá někdy na pohled beznadějná směs.

Podobně jako zrno a plevel, i toto podobenství předpokládá, že takové třídění na dobré a špatné nepřísluší nám a není na pořadu dnes. Paradoxně tedy toto podobenství nedává církvím do rukou nástroj k moralizování (světa kolem i jednotlivých vlastních členů), nýbrž naopak moralizování zakazuje. Andělé, jednou až budeme vytaženi na druhý břeh – znamená ne faráři, ne staršovstva, ne zbožní a ne teď. Pro tuto chvíli naopak platí nabídka, která zahrnuje všechny.

Role

S jistotou lze říci, že je zde jedna „nezapovězená role“ (zapovězená čtenáři), a to jsou rybáři. V této souvislosti a v tomto podání jsou to andělé (v. 49), tj.: třídění a posuzování lidí není v kompetenci lidí.

Dobří a špatní, tj. ryby a havěť v podobenství mohou a nemusejí být role v pravém slova smyslu. Je to směs dobrého a špatného, které je mezi lidmi i v nás, která jde takřkajíc napříč lidskými životy. Důsledně vzato nedává podobenství možnost ani k tomu, aby člověk rozhodl sám o sobě – rozhodl se být rybou nebo rakem, tím dobrým, který bude vybrán, nebo havětí. Podobenství spíše usiluje o rovnováhu mezi nabídkou, která zahrnuje a přijímá všechny (a nám z ní nepřísluší nikoho vylučovat), a na druhé straně jistotou, že dobro a zlo není totéž, nesplývá, není lhostejné, nýbrž může být někým kompetentním rozlišeno.

Za jistých okolností může být podobenství útěchou, že vzdor lidským soudům bude rozlišeno někým kompetentním.

Vnitřní vztahy

Vyjadřují právě zmíněnou rovnováhu: síť zahrnující všechno a vytahující všechny z kalných vod – a jako protiváha jasné pojmenování, co je co.

Trochu pateticky řečeno: osvobodivé milosrdenství i osvobodivá pravda.

Souvislost Ježíšova příběhu

Jeden z motivů, který se opakuje v celé řeči. Podobenství postihuje situaci v rámci vyprávěného Ježíšova příběhu (ale i situace naší), kdy všechno dobré i zlé bylo promícháno spolu a nelze teď určit, co všechno (a kolik od každého) se skrývá pod povrchem pole nebo – zde – po příkrovně vody.

Jiří Mrázek, O kozlech, ovcích a lidech, Nakladatelství Mlýn, 1997

Úvaha o hříchu

Vrátil se muž z bohoslužeb a žena se ptá: „O čem kázal pan farář?“ – „O hříchu.“ – „A co říkal?“ – „Byl proti.“ Z rozhovoru, jaký se dost možná někde i vedl, vyplývá, že hřích je sice špatný, ale není to nic závažného. Když si ovšem připomeneme příběh o tom, jak první lidé podleli pokušení satana, můžeme říci, že hřích je záležitost doslova zapeklité. Vyrozumíváme odtud, že hřích není původní složkou člověka, učinného k obrazu Božímu, ale že je to vpašovaná nákaza.

Hřích se vyslovuje s nevážností až pohrdáním jako cosi významově zvětralého; nebo také jako synonymum životních rozkoší a jeho přirozených nároků: je pouze třeba si užívat hříchu v hygienickém balení.

Očekávají se vysvětlení. Nejsou snadná. Záležitosti víry včetně hříchu nejsou tak jasné jako skutečnost, že čtverec nad přeponou rovná se součtu čtverců nad oběma odvěsnami. Hřích je bytostné porušení, ale lze jej chápat i jako provinění. Proto je v Otčenáši prosba „odpusť nám naše viny“ s podmínkou, že sami jsme připraveni odpustit.

Podle jistého věroučného směru není možno nehřešit. Pak se nabízí zdánlivě jednoduché řešení v 1. listu Janově, že „krev Ježíše nás očisťuje od všelikého hříchu“. Vytrhneme-li však tuto větu ze souvislosti, může se stát pouhou právní definicí, jakou Graham Green rozvedl takto: „Jestliže jsi uvěřil v Krista, pak soudce Bůh převedl Kristovu spravedlnost na tvé konto. A teď tě posuzuje podle měřítek zákona. Co vidí? Tvůj dnešní hříšný život? Ne! Bůh už tvůj hřích nevidí a nechce vidět, protože ve chvíli, kdy jsi uvěřil, byl převeden zase na Kristovo konto. Když se na tebe dívá, třeba i pod lupou, nevidí nic jiného než Kristovu spravedlnost.“

Když Máhátmá Gándhí prodléval jako mladý právník v jihoafrické Pretorii, byl seznámen s místním společenstvím Plymounthských bratří, kteří nazírali podobně jako později Graham Green. Jeden z nich mu řekl: „Když věříme v Ježíšovo zadostiučinění, nevážou nás naše hříchy. Hřešiti musíme, není možno žítí v tomto světě bez hříchu.“ Gándhí odpověděl: „Je-li toto křesťanství, nemohu je přijmout. Nehledám vykoupení od následků svého hříchu. Hledím býti vykoupen od hříchu samotného, nebo spíše od myšlenky na hřích.“ To řekl muž, jenž jako málokdo měl odvahu následovat životem Krista.

Apoštol Pavel píše v listu Římanům, že „Kristus umřel za nás, když jsme ještě byli hříšníci“. Křesťané však každé neděle vyznávají při bohoslužbě své hříchy. Jsme tedy nebo už nejsme hříšní? Když to opakujeme každou neděli, vypadá to tak, že se s tím nedá nic dělat, že sice stále hřešíme, ale že nám Bůh hříchy stále odpouští. To by však znamenalo, že jsme stále stejní. Avšak Ježíšovo „čiňte pokání“, doslovně „změňte mysl“, znamená: zbavujte se myšlenky na hřích. – A také řekl: „Musíte se znovu nar-

odit.“ – To není náhlý obrat o 180 stupňů, ale spíše proces, který může trvat i dlouho. Jde o to, přemáhat hřích a tak se činně podílet na svém spasení, jak je psáno v listu Filipským: „S bázní a třesením spasení své konejte“ – to je podle Kralických; ekumeničtí překládají „s bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení“, u Žilky stojí „pracujte o své spásy s bázní a strachem“. Ondřej Petřů uvádí „pracujte s úzkostlivou bází o to, abyste došli spásy“. Původce listu, Pavel, píše ovšem v listu Efezským: „Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar, není z vašich skutků.“

Když to dáme dohromady s vlastním konáním svého spasení, znamená to, že spasení je sice dar Boží, ale že to není žádný narozeninový dort; že je odpovědí Boží na naše úsilí, které je ovšem také spojeno se skutky. Tedy: pracovat s bází Boží na své spásy značí též přemáhat s Boží pomocí hřích. Na konci své uvědomělé cesty víry i života nemáme být stejní jako na začátku. Nikoli stejní dnes jako jsme byli včera. O tom nás přesvědčují Pavlova slova o běhu pro věnec vítězství. Ježíš řekl, že přišel povolávat ne spravedlivé, ale hříšníky ku pokání. Myslím si, že Ježíš měl na mysli ony domněle spravedlivé, kteří jimi ovšem nejsou, stejně jako hříšníky, kteří mají ke spravedlnosti blíže tím, že se touží vymanit ze závislosti na hříchu.

Ježíš pronesl navíc něco, co vyvrací předpokládanou celoživotní závislost na hříchu. Řekl: „Budte dokonalí...“ Věta pokračuje „... jako je dokonalý váš nebeský Otec.“ Nejde o rovnost s Bohem, jakou podle biblického zobrazení nabídl satan lidské dvojici v ráji, ale o to nejpodstatnější, z čeho Ježíš ku své výzvě vychází: „Milujte!“ Až po ty nepřátele. Jak se jeví, láska je jediný účinný způsob, jak přemáhat hřích. V prvním listu Korintským, ve známém chvalozpěvu lásky, čteme: „Lásky kdybych neměl, nic nejsem.“ Stojí tam také psáno, že naše poznání je jen kusé, tak i naše dokonalost. K té vede jediná cesta, cesta lásky. Cituji ze Silesiova „Cherubského poutníka“:

„Jen heslo ‚Láska‘ hleď si pamatovat, sice,
až půjdeš do nebe, nepřejdeš přes hranice.“

Ve středověku byl rozšířen názor, že člověk má milovat Boha a bližního, ale sám sebe má nenávidět. Tak to není. Člověk, učiněný k obrazu Božímu, se nemůže nenávidět. Nenávidět hřích v sobě, své nepravosti, prohřešky, provinění tolikerého způsobu, to jistě; nenávidět to, co do nás nepatří, co musí ven, to ano. Avšak sebe máme milovat. Nikoli sobecky, ale svoji pravou, žádoucí podobu. Apoštol Pavel o ní píše: „Nevíte, že jste Boží chrám a že ve vás bydlí Boží duch?“ A o něco dále: „Nevíte, že vaše tělo je chrám Ducha svatého, který ve vás bydlí a kterého vám dal Bůh?“ Pavel to napsal Korintánům; ale smíme to vztáhnout také na sebe, jinak by nám neměl dopis co říci. Vedme myšlenku o chrámu Božím v nás důsledně: jestliže tam má být, pak v nás není oprávněné místo pro hřích.

Duch Boží v nás patrně moc netrůní, hřích v nás stále je a působí, ale nesmí zde být zabydlen, je to cizí těleso ve hřišti. „Hřích ve dveřích leží“, znějí Hospodinova

slova Kainovi. Jak jej pojmenovat? Hřích, jenž leží ve dveřích, je využitelný podle našich sklonů a libostí, počínaje, jak stojí v desateru, zabitím, smilstvem a krádeží, přes závist, lež, podvod, zlobu, marnivost, lakotu, útlak, nenávist, nepřejícnost. Je to úplný hypermarket možností. Kdybychom se s hříchem smířili, byla by v nás jeho moc neustále stejná. Je stále stejná nebo slábne? Kéž slábne, kéž konáme onen pavlovský běh za věncem vítězství. Neboť běh pro věnec vítězství či budování chrámu Božího je naším žádoucím děním. Měli bychom si pospíšit, neboť neznáme dne ani hodiny svého pozemského času.

Miroslav Matouš

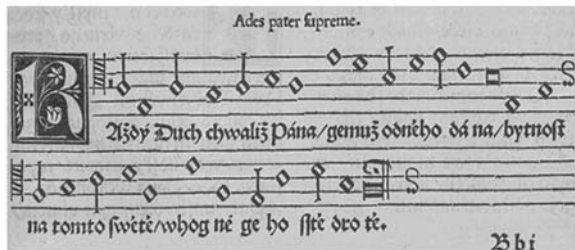
dějiny

Šamotulský kancionál slaví kulatiny

Sedmého června uplynulo 450 let od vydání jednoho z nejdůležitějších písňových tisků v dějinách české hymnologie, tzv. Šamotulského kancionálu. Tento zpěvník, jehož původní název zní „Písně chval božských. Písně duchovní evangelistské opět znovu přehlédnuté, zpravené a shromážděné, i také mnohé v nově složené z gruntu a základu Písem svatých, ke cti a k chvále samého jediného věčného Boha v Trojici blahoslavené, také ku pomoci a k službě i ku potěšení v pravém křesťanském náboženství všech věrných, milujících i národ i jazyk český“ a který je prvním z kancionálů vydaných Jednotou bratrskou za redakce Jana Blahoslava, vytiskl roku 1561 Alexandr Ujezdecký v polských Šamotulách. Tam, na panství hraběte Lukáše z Górký, se po vydání královského mandátu znemožňujícího veřejný život Jednoty bratrské (1548), dočasně přesunula z Litomyšle bratrská tiskárna.

O vzniku zpěvníku nás kromě jeho obsáhlé předmluvy (jež je dodnes zásadním pramenem poznání dějin bratrské kancionálové tvorby a kterou nově uveřejnila Mirjam Bohatcová roku 1960) zpravují zejména Dekrety Jednoty bratrské vydané Antonínem Gindelym roku 1865 a Blahoslavova předmluva k rejstříku autorů textů písní z tohoto kancionálu zařazená ve stejném roce 1561 do Akt Jednoty bratrské (vydaná Janem Koubou roku 1962). Rozhodnutí o novém vydání kancionálu padlo již roku 1555, kdy se bratrská synoda usnesla, „aby kancionál náš byl přehlédnut pilně (k čemuž i osoby voleny sou, bratr Jan Černý, bratr Jan Blahoslav, bratr Adam Šturm), a aby přidány byly písničky bratra Jana Augusty i některé jiné, a tak zpravený aby byl dán k tištění.“ Důvodem bylo podle Jana Blahoslava nejen rozebrání zásob, ale zejména notné opo-

třezení i určité zastarání stávajícího bratrského zpěvníku, kterým byl tzv. Rohův kancionál vydaný roku 1541. I tento zpěvník měl v rámci bratrské hymnologické produkce své předchůdce, nenotované tisky z let 1501, 1505 a 1519. Teprve Rohův kancionál však znamenal po repertoárové i typografické stránce zásadní vymezení směru, jenž zůstal již bratrské produkci vlastní a který nemálo ovlivnil i zpěvníkovou tvorbu dalších českých konfesí.

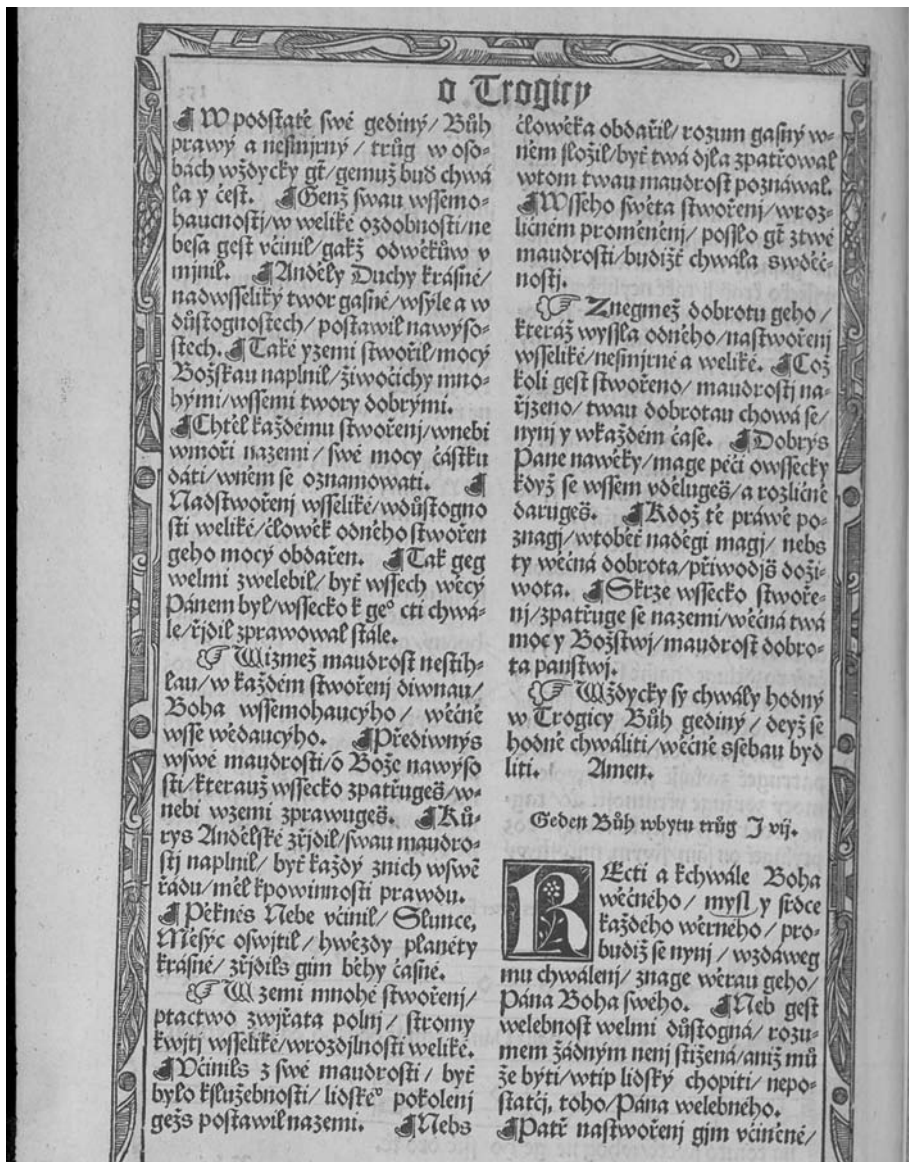
1564, f. 153r-153v

Blahoslavova precizní představa o podobě nového bratrského kancionálu, opřená o hlubokou teoretickou přípravu, jejímiž plody bylo vydání *Musiky* (1558) a sepsání *Přidání některých věcí k Grammatice české příhodných* (1571), však nebyla zcela naplněna. Jako zástupce redaktorů byl do Šamotul vyslán tiskař Václav Solín, který pracoval natolik samostatně, že Jan Blahoslav nebyl s výslednou podobou zpěvníku spokojen. Do kancionálu nově přijaté písně Jana Augusty, tehdy uvězněného bratrského biskupa, se staly příčinou značných rozepří, neboť Blahoslav se jen těžko smiřoval s jejich pouze „řemeslným“ provedením a „nehladkými“ verši. Šamotulský kancionál je sice podstatně rozšířenou a opravenou verzí kancionálu Rohova, v mnoha ohledech (zejména hudebních a výtvarných) z něj však plně vychází. Řada zamýšlených korektur (např. sjednocování délek slabik s notovými délkami, odstraňování nepravidelností v rytmické stavbě nápevů, úprava tonality a notace, nahrazování zastaralých či nesrozumitelných výrazů atp.) byla provedena až při druhém vydání zpěvníku, pořízeném již v Ivančické tiskárně v roce 1564 za stálého Blahoslavova dohledu. Nutno ovšem dodat, že mnohé z dosavadních znění se opíralo o starou písňovou rukopisnou tradici, která byla teprve Blahoslavovými zásahy definitivně překonána.

Podle Ferdinanda Hrejsy obsahuje kancionál celkem 735 písní, k nimž řadíme kompletní repertoár k bratrské bohoslužbě, tedy i různé liturgické chorální zpěvy, vše s českými texty. Mezi autory textů je nejčetněji zastoupen Jan Augusta, dále bratr Lukáš a Jan Blahoslav. Dobový ohlas zpěvníku byl nesmírný, dosvědčují to jak jeho četná další upravená vydání (notovaná 1564, 1576, 1581, 1594, 1598, 1615 a 1618) tak i zprávy o jeho užívání příslušníky jiných konfesí, což nezůstalo bez polemických reakcí ze strany utrakvistů (Martin Žatecký) i katolíků (Václav Šturm).

Díky nepřerušené linii tradování utrakvistických i bratrských písní v pozdějších exulantských a ještě pozdějších českých luterských či reformovaných zpěvnících je základ písňového repertoáru Šamotulského kancionálu dosud živý. Evangelický zpěvník uvádí tento zdroj u 37 svých písní. Poklad starých českobratrských textů i nápěvů ale rozhodně není vyčerpán.

o Trogicy

W podstatě své gediny/ Bůh
 pravy a nesluhny / trůg w oso-
 bách wšyčky gt genuž buď chwa-
 la y čest. **G**enž swau wsemo-
 haucnostj w weliké ozdobjnosti/ ne
 besa gest wćimil/ gatž odwěťaw y
 mjnil. **A**nděly Duchy krásně/
 nadwšfělity twor gasně/ wšyle a w
 dšstognoštech/ postawil nawyso-
 ťtech. **T**aké yzemi stwořil/ mocy
 Božstau naplnil/ žiwocichy mno-
 hými/ wšsemi twory dobrými.
Chtěl každému stwořenj/ wnebi
 wmoři nazemi/ své mocy částku
 dáti/ wněm se oznamowati. **N**adstwořenj
 wšfělité/ w dšstogno-
 ťti weliké/ člověk odněho stwořen
 geho mocy obdalen. **T**ak geg
 welmi zwelebil/ byť wšfěch wěcy
 Pánem byl/ wšfěcko k ge° cti chwa-
 le/ řjdił zprawowal stále.
Wizmež maudrost nestub-
 lau/ w každém stwořenj diwanau/
 Boha wšsemohaucyho/ wěčné
 wšfě wědaucyho. **P**řediwšys
 wšwě maudrosti/ o Bože nawyso-
 ťti/ kteraž wšfěcko zpatugeš/ w-
 nebi wzemi zprawugeš. **K**u-
 rys Andělstě zřjdił/ swau maudro-
 stj naplnil/ byť každý zmich wšwě-
 řadu/ měl kpowimosti prawdu.
Pěkněs Nebe wćimil/ Slunce,
 Měsyc oswjtıl/ hwězdy planěty
 krásně/ zřjdiłs gim běhy časně.
Wzemi mnohe stwořenj/
 practwo zwiřata polnj/ stromy
 kwjřj wšfělité/ wrozjlnosti weliké.
Wćimilš z své maudrosti/ byť
 bylo křlážebnosti/ lidstě° pokolenj
 gežs postawil nazemi. **N**ebs

člowěka obdařil/ rozum gasně/ w-
 něm složil/ byť twa dšla zpatrowal
 wtom twau maudrost poznáwal.
Wšeho swěta stwořenj/ wroz-
 liciem proměnicj/ posslo gt žtwě
 maudrosti/ budjřt chwála swěde-
 nostj.
Znegmež dobrotu geho/
 kteraž wšfěla odněho/ nastwořenj
 wšfělité/ nesimjné a weliké. **C**ož
 koli gest stwořeno/ maudrostj na-
 řženo/ twau dobrotau chowa se/
 nynj y w každém čase. **D**obryš
 Pane nawěty/ mage pěci owšfěcky
 řdyž se wšsem wćelugeš/ a rozlície
 darugeš. **K**dož te práwě po-
 znajj/ wrober naděgi magj/ nebs
 ty wěčná dobrota/ přiwodjš dožj-
 wota. **S**trže wšfěcko stwoře-
 nj/ zpatuge se nazemi/ wěčná twa
 moc y Božstwj/ maudrost dobro-
 ta paustwj.
Wšyčky sy chwály hodny
 w Trogicy Bůh gediny/ dežs se
 hoďně chwaliti/ wěčné sšebau byd-
 liti. Amen.
 Geden Bůh wbytu trůg J vij.
Recti a kchwále Boha
 wěčneho/ mysl y šfide
 každého wěrneho/ pro-
 budjřt se nynj/ wzdaweg
 mu chwálenj/ žnage wětau geho/
 Pána Boha swěho. **N**ebs gest
 welebnost welmi dšstogná/ rozu-
 mem žádným nenj šřžena/ aniž mů-
 že byti/ wřip lidšty chopiti/ nepo-
 statj, tobo Pána welebného.
Patě nastwořenj gim wćimě/
 wěčné

V podstatě své jediný, / Bůh pravý a nesmírný, / trůj v osobách vždycky jest, /
jemuž buď chvála i čest.
Jenž svou všemohoucností / v veliké ozdobnosti / nebesa jest učinil, /
jakž od věkův umínil.
Anděly, duchy krásné, / nad všeliký tvor jasné, / v síle a v důstojnostech /
postavil na výsostech.
Také i zemi stvořil, / mocí božskou naplnil / živočichy mnohými, /
všemi tvory dobrými.
Chtěl každému stvoření / v nebi, v moři, na zemi / své moci částku dáti, /
v něm se oznamovati.
Nad stvoření všeliké / v důstojnosti veliké / člověk od něho stvořen, /
jeho mocí obdařen.
Tak jej velmi zvelebil, / byť všech věcí Pánem byl, / všecko k jeho cti, chvále /
řídil, spravoval stále.
Vizmež moudrost nestíhlou / v každém stvoření, divnou / Boha všemohoucího, /
věčně vševědoucího.
Předivnýs v své moudrosti, / ó Bože na výsosti, / kterouž všecko zpatruješ, /
v nebi, v zemi zpravuješ.
Kůry andělské zřídil, / svou moudrostí naplnil, / byť každý z nich v svém řádu /
měl k povinnosti pravdu.
Pěknés nebe učinil, / slunce, měsíc osvítil, / hvězdy, planety krásné, /
zřídils jim běhy časné.
V zemi mnohé stvoření, / ptactvo, zvířata polní, / stromy, kvítí všeliké /
v rozdílnosti veliké
učinils z své moudrosti, / byť bylo k služebnosti, / lidského pokolení, /
ježs postavil na zemi.
Nebs člověka obdařil, / rozum jasný v něm složil, / byť tvá díla zpatřoval, /
v tom tvou moudrost poznával.
Všeho světa stvoření / v rozličném proměnění / pošlo jest z tvé moudrosti, /
budižť chvála s vděčností.
Znejmež dobrotu jeho, / kteráž vyšla od něho / na stvoření všeliké, /
nesmírné a veliké.
Cožkoli jest stvořeno, / moudrostí nařízeno, / tvou dobrotou chová se /
nyní i v každém čase.
Dobrýs, Pane, navěky, / maje péči o všecky, / když se všem uděluješ /
a rozličně daruješ.
Kdož tě právě poznají, / v toběť naději mají, / nebs ty věčná dobrota, /
přivodíš do života.
Skrze všecko stvoření / zpatruje se na zemi / věčná tvá moc i božství, /
moudrost, dobrota, panství.

Vždycky si chvály hodný, / v Trojici Bůh jediný, / dejž se hodně chváliti, /
věčně s tebou bydliti. Amen.

Eliška Baťová

Tomáš Kempenský

Tomáš Kempenský, též Tomáš z Kempenu, augustiánský mnich, vlastním jménem Thomas Haemmerken, se narodil asi roku 1380 v Kempen v Německu. Dne 25. července uplyne 540 let od jeho úmrtí (+ 25. července 1471).

O jeho životě jsou jen kusé zprávy. Byl augustiniánským mnichem v Agnestembergu u Zwole. Je jedním z představitelů hnutí, které vyšlo z Holandska, proniklo do Německa i Francie a vešlo do dějin jako Devotio moderna.

Toto hnutí vzniklo po smrti Grootově (1340-1384; latinsky Gerhardus Magnus). Jeho žáci založili roku 1387 ve Windesheimu u Zwole komunitu Bratří společného života, ke které Tomáš Kempenský patřil. Tito bratři se živilí řemeslem a nebyli to řeholníci v pravém slova smyslu.

Devotio moderna usilovala o obnovení augustiánské zbožnosti. Navazovala na mystiku a zbožnost mistra Eckharta a H. Sussa. V době dějinných zvratů, pokleslé morálky, zmatků v církvi, v době upadající zbožnosti Devotio moderna usilovala o obnovu měšťanské zbožnosti.

Tato zbožnost kladla veliký důraz na individuální, vnitřní stránku náboženského života. Života zaměřeného na modlitbu, meditaci a úctu k svátosti oltářní, v níž se věřící setkával osobně s Kristem. Předpokladem k setkání s Kristem a získání spásy nebyla bohoslužba, ale láska a vnitřní opravdovost člověka, který se vydal na cestu následování Krista.

Grooto má i vztah k husitským Čechám. Studoval zde a dá se předpokládat, že byl posluchačem Jana Milíče z Kroměříže. Svého nástupce, kterého si Grooto vybral Radewijna poslal studovat na Pražskou universitu.

Devotio moderna neovlivnilo jenom myšlení a zbožnost Tomáše Kempenského, ale i reformátorů jako byl M. Luther, humanistu Erazma Rotterdamského a zakladatele jezuitského řádu Ignáce z Loyoly.

Čtyři knihy o následování Krista od Tomáše Kempenského se staly bestsellerem patnáctého století. Tato kniha byla čtena stejně tak jako bible. Těšila a těší se mnohými překlady do světových jazyků. Česky vyšla poprvé už roku 1498 u Mikuláše Bakaláře v Plzni. Z celé řady překladů do českého jazyka vyniká překlad dr. Sedláka z roku 1900.

Několik myšlenek Tomáše Kempenského

Kniha I: Užitečná napomenutí pro duchovní život

Kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě (J 8,12), praví Pán. Těmito slovy nás Kristus vybízí k následování svého života a mravů, chceme-li být opravdu osvětlení a zproštění slepoty srdce.

Až přijde soudný den, dojistá nebudeme tázáni na to, co jsme četli, ale co jsme činili; ani na to, jak dobře jsme mluvili, ale jak zbožně jsme žili.

Nepokládej se za lepšího, než jsou jiní, abys pak nebyl shledán horším před Bohem, který ví, co v člověku je, nepyšni se dobrými skutky, neboť jinak než lidé soudí Bůh, jemuž se mnohdy nelíbí to, co se lidem líbí.

Kniha II: Napomenutí k vnitřnímu životu

Slož všechnu svou důvěru v Boha, on buď tvou bází i tvou láskou. On za tebe převzme odpovědnost a učiní, co bude nejlepší. Zde nemáš trvalou vlast (Žid 13,14), a buď si kdekoli, všude jsi cizincem a poutníkem; a nenajdeš zde pokoje, pokud se co nejtěsněji nespojíš s Kristem.

Chceš-li, aby tě druzí trpělivě snášeli, snášej i ty je.

Mnohým se zdají tvrdá slova: zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne (Mt 16, 24)! Ale mnohem tvrdší bude uslyšet onem poslední výrok: Jděte ode mne, prokletí, do věčného ohně (Mt 25,41).

Čím víc někdo dosáhne soulad v sobě a čím jednodušší je jeho vnitřek, tím více a tím vyšší věci chápe bez námahy, neboť dostává světlo rozumu shora.

Čistý, jednoduchý a pevný duch není roztržitý, i když podniká mnohé práce, neboť jedná vše na slávu Boží a nepodléhá samolásce, v ničem nehledá sebe.

Kniha III: O vnitřním potěšení

Domníváš se snad, že se ti bude vždycky dostávat duchovní potěšení? Ani moji svatí je vždy nemívali; přicházely na ně mnohé těžkosti, rozličná pokušení a velké bezútěšnosti. Ale oni všechno trpělivě snášeli a důvěřovali víc Bohu než sobě: neboť věděli, že utrpení nynějšího času se nedají srovnat s budoucí slávou, která má být na nás zjevena. (Ř 8,18)

Ty bys chtěl už teď mít to, čeho jiní stěží dosáhli po mnoha slzách a velkém namáhání? Očekávej Pána, veď si zmužile a Buď statečný (Ž 21,14), neztrácej důvěru, neustupuj, ale nasazuj tělo i duši pro slávu boží. Já ti vrchovatě odplátím; budu s tebou v každém soužení.

Tak i ty se máš utíkat do komůrky svého srdce a úpěnlivě prosit o Boží pomoc. Neboť čteme, že Jozue a izraelští synové byli oklamáni od Gibeónských proto, že se

napřed neotázali Pána (Joz 9,14), nýbrž lehkověrně naslouchali sladkým řečem a dali se ošálit falešným soucitem.

A tak se celý člověk ztrácí ve vnějších věcech, a když zavčas nezmoudří, dobrovolně v nich utone.

Čím víc někdo dosáhne soulad v sobě a čím jednodušší je jeho vnitřek, tím více a tím vyšší věci chápe bez námahy, neboť dostává světlo rozumu shora.

Čistý, jednoduchý a pevný duch není roztržitý, i když podniká mnohé práce, neboť jedná vše na slávu Boží a nepodléhá samolásce, v ničem nehledá sebe.

Vlož mi do úst pravdivé a mužné slovo a vzdal ode mne lstivý jazyk. Co nesnáším u jiných, toho se musím všemocně vyvarovat sám.

Jak je dobré a pokojné mlčet o jiných, nevěřit hned všemu a neroztrousit to dále! Málokomu se svěřovat a hledat vždy jen tebe, jenž vidíš do srdce. A nevzrušovat se kdekakým přívalem slov, nýbrž prosit, ať se všechno v nás i mimo nás děje podle ustanovení tvé vůle.

Raději chci být chudý pro tebe, než bohatý bez tebe. A spíš bych zvolil putovat po zemi s tebou, než přebývat v nebi bez tebe. Kde jsi ty, tam je nebe; a kde nejsi, tam je smrt a peklo.

Kniha IV: O svátosti oltářní

Mnozí putují na rozličná místa, aby navštívili ostatky svatých; žasnou nad vyprávěním o jejich skutcích, obdivují mohutné stavby jejich chrámů a líbají jejich svaté kosti, zabalené do hedvábí a zlata. A hle, zde u mne na oltáři jsi přítomen ty, můj Bůh, Svatý svatých. Tvůrce lidí a Pán andělů.

Je však třeba velmi žet a litovat naší vlažnosti a nedbalosti, že netoužíme vroucněji přijmout Krista, v kterém je všechna naděje a zásluha těch, kdo chtějí být spaseni. Vždyť on je naše posvěcení a vykoupení (1K 1,30), on je útěcha pozemských poutníků i věčné blaho svatých.

Žel, jak malou lásku a chatrnou zbožnost mají ti, kdo tak snadno zanedbávají svaté přijímání.

Nejsladší a nejmilejší Pane, tebe nyní toužím zbožně přijmout; ty znáš mou slabost a nouzi, kterou trpím; víš, kolika špatností a chybám podléhám; jak často sklíčen, pokoušen, znepokojen a poskvrněn. Přicházím si k tobě pro lék; prosím tě o útěchu a úlevu. Mluvím k Všemohoucímu, jenž vidí do mého nitra, a jen on mě může opravdu potěšit a pomoci mi. Ty víš, jaký dar především potřebuji a jak jsem chudý na ctnosti.

Citáty jsou vybrány z knihy Čtyři knihy o následování Krista, Nakladatelství Cesta, překlad Josef perníkář prosinec 1991, připravila E. Šormová

unitas fratrum

MALAWI

Na jaře postihly malou africkou republiku Malawi, ležící na jihovýchodě kontinentu, ničící záplavy. Protože v této zemi působí Jednota bratrská, dovídáme se podrobnosti. Okolo 4000 obyvatel, z nichž jsou mnozí členové Jednoty, muselo být odstěhováno z domovů a byli ubytováni ve školních budovách. Pro potřeby postižených byly uvolněny dostupné dopravní prostředky, mimo jiné také auto biskupa tanzánské jižní provincie br. L. Mwakafwila. I v této době jsou ještě stále mnohá území pod vodou. Ochranská misie (HMH) pomáhá především obstaráním potřebných věcí – jídlo, sítě proti moskytům, ochranné plachty či holinky.

náš seniorát

Bratr kazatel Jindřich Halama (1925 - 2011)

Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, neboť mé oči viděly tvé spasení. (Lukáš 2,29-30)

Kristus proměňuje pohled na život i smrt. Osvobozuje od strachu, dává naději. Simeon se mohl dotknout Spasitele, zatím ještě malého dítěte, a snad netušil, jak bude konkrétně spása dokonána na kříži a velikonocním vzkříšením.

Věděl to ale bratr Jindřich Halama, protože vyrůstal od dětství ve věřící rodině, která se aktivně hlásila k Jednotě bratrské. V rodině se konaly domácí pobožnosti se čtením Písma a modlitbami. Narodil se 14. března 1925 ve Velkých Hamrech, tady měla Jednota bratrská v Železném Brodě kazatelskou stanici a Halamovi patřili k věrným účastníkům shromáždění.

Velká změna pro celou rodinu nastala v roce 1938: Velké Hamry, česká obec, byla připojena k Sudetům. Těsně předtím se rodina s nejnmutnějšími věcmi vystěhovala do Kvasin ve východních Čechách. V blízké Solnici mladý Jindřich dokončil měšťanskou školu a vstoupil do učení. V r. 1942 s radostí přijal nabídku svého strýce, že by mohl bydlet u nich v Mladé Boleslavi a studovat na střední škole. Rozhodl se pro obchodní akademii.

Vedle lákavé možnosti získat maturitu měl pro něho přechod do Mladé Boleslavi i jiný celoživotní význam. Byl tu sbor Jednoty bratrské, kde zvláště mezi mladými lidmi našel svůj duchovní domov. A seznámil se tu s budoucí manželkou. Stávalo se mu stále jasnějším, že si ho Pán Ježíš Kristus připravuje a volá k celoživotní službě. Zcela jasno měl brzy. V r. 1944 byly zavřeny všechny střední školy a musel se vrátit do Kvasin, byl totálně nasazen do Janečkovy továrny na barvy a laky. Po půl roce byl vyzván Úzkou radou, zda by nechtěl vstoupit do řad duchovních Jednoty bratrské – tehdy byla řada kazatelů uvězněna kvůli odboji a církev naléhavě potřebovala nové kazatele. Jindřich Kristovo povolání neodmítl: 18. 2. 1945 se stal kazatelem v Nové Pace. Za dva měsíce pak kazatelem v Rovensku p. Tr.

Po osvobození při kazatelské službě dokončil maturitou obchodní akademii v Turnově. To už zcela jasně věděl, že bude kazatelem celý život. A chtěl se na tuto službu odborně připravit. Rok studoval na Husově bohoslovecké fakultě jako mimořádný posluchač, protože neměl maturitu na gymnáziu. Opět byl povolán na rok do sboru v Nové Pace. Tady a pak v Liberci se připravoval k maturitě na gymnáziu, aby mohl pokračovat v bohosloveckých studiích jako řádný posluchač. Ale zároveň byl jmenován vikářem pražského sboru JB. - Je to až krkolonná cesta za vzděláním, ale napovídá, jak odpovědně a s jakým sebezapřením se bratr Jindřich připravoval na své povolání a na svou službu Kristu v milované Jednotě bratrské. Odbornou přípravu dokončil na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě v r. 1952.

Vnitřně, duchovně byl připraven už dříve. Věrnou pomocnicí pro svou službu získal ve své manželce Růženě, když s ní spojil svůj život 18. 5. 1950 (Před 11 lety v Železném Brodě oslavili svou zlatou svatbu - vloni si připomínali svou „diamantovou svatbu“ - 60 let spolu!). 22. října téhož roku 1950 byl bratr Jindřich ordinován biskupem K. Reichlem na diakona JB.

S přicházejícími dětmi přicházely i významné životní změny: v r. 1952, kdy dokončil KEBF, se narodil syn Jindřich. Jan se narodil 1955 a přišlo povolání do Úzké rady, vedení církve. Tuto službu vykonával do r. 1961. Zatím. Když se v r. 1956 narodil Ondřej, byli Halamovi povoláni do Mladé Boleslavi. Tady se jim r. 1964 narodila dcera Lydie a otec byl 4. 10. konsekrován biskupem K. Reichlem na presbytera JB. Konsekrace byla udělována zkušeným a osvědčeným kazatelům.

Bratr Halama byl výraznou osobností JB, protože byl oblíben pro svou mírnost a hlubokou zbožnost a opravdovou věrnost své církvi. Byl znám i v ekumeně, měl mnoho přátel mezi faráři jiných církví, byl zapojen do práce Kostnické jednoty. Za jeho působení v Mladé Boleslavi spolupracovaly spolu všechny církve, scházely se ke společným biblickým a modlitebním hodinám.

V nadějném roce 1968 byl opět povolán do Úzké rady, v době brzké normalizace to bylo značné břemeno, které statečně a odpovědně nesl, od r. 1976 jako předseda Úzké rady. Opět se stěhoval do Prahy. Práce církve však byla silně podvázána. A přesto se poměrně dařila i práce s mládeží, které bratr Halama dobře rozuměl, probíhaly i vzdělávací kurzy pro laické pracovníky církve. Tady všude byl bratr Halama v „přední linii“. Navazoval a prohluboval i kontakty se zahraniční JB, pokud to politická situace jen trošku dovolovala. Zvláště krásné bylo dlouholeté přátelství Halamových a Gillových z Německa. Společně dokázali, že se kontaktovala česká a německá mládež. Mnoho vděčnosti si tím vyzískali.

Pro své jazykové schopnosti i zkušenosti z církevní práce byl bratr Halama delegátem světových synodů Unitas fratrum, které se tehdy scházely v intervalech sedmi let: 1967 Potštejn, 1974 Jamajka, 1981 Herrnhut-Ochranov.

Jedno funkční období byl bratr Halama také předsedou Ekumenické rady církví v ČR (1987-89). Podařilo se mj. v té době zřídit při ERC komisi pro přípravu jubilea Komenského v r. 1992. A také obnovit shromáždění na Kalichu při Husových dnech (1988). To jsme měli všichni velikou radost!

K poslednímu dni roku 1989 odešel do důchodu, ale jak se říká: „člověk míní, Pán Bůh mění“ - důchodový odpočinek trval jen krátce, vlastně to byla jen jakási dovolená. Už v březnu 1990 neodolal žádosti Úzké rady a přijal opět povolání kazatele v uprázdněném sboru v Nové Pace. Ve sboru, ve kterém kdysi svou kazatelskou službu začínal. Protože jeho svázanost se zvěstí evangelia byla tak silná a protože mu Pán Bůh dopřával ještě dost sil, proto znovuoobnovení služby kazatele přijal jako Boží promluvení: „ještě jsem tě nepropustil“. Prožil s manželkou v Nové Pace hezká léta a radost z práce s dětmi.

Podruhé odešel do důchodu v létě 1994. Manželé Halamovi se přestěhovali do Diakonie v Mladé Boleslavi. To se už ale prohlubovalo teologické rozdělení Jednoty bratrské a mladoboleslavský sbor změnil svůj duchovní profil. Už nemohl být radostným duchovním domovem pro manžele Halamovy. Proto vyjžděli z Mladé Boleslavi do různých sborů, bratr kazatel vypomáhal příležitostným kázáním na různých místech. Sestra Halamová se stala členkou sboru v Ujkovicích, kde bývali kdysi členy i její rodiče, bratr Halama se stal členem sboru v Turnově.

Oba Halamovi byli také v r. 1995 zakládajícími členy Společnosti pro uchování a rozvíjení dějinného odkazu Jednoty bratrské. A byli u zrodu novodobého setkávání bývalých Polubňáků v Kořenovském kostelíku první srpnovou nedělí.

A znovu přišlo volání o pomoc – od bratří a sester v Jablonci n. N. A věrný služebník Páně znovu řekl „ano“. To byl podzim 1997. Ve stále rostoucím napětí v církvi nemohl bratr Halama přistoupit na podmínky úřadující Úzké rady k prodloužení pracovní smlouvy a celý rok 1999 sloužil sboru zdarma. Jablonecký sbor dal Halamovým nový duchovní domov a pomáhal jim procházet snad nejsmutnějším obdobím života kvůli krizi v JB. Jednota se jich (stejně jako dalších) zřekla a vyloučila je ze svých řad, když podzimní synod 1999 zrušil pět sborů – i jablonecký.

Kdo vypoví bolest srdce? Kdo ji může změřit? Kdo by nechápal lidskou lítost, když i někteří z těch, které bratr Halama povolával ke kazatelské službě, o něm nyní neřekli pěkné slovo. Pán Ježíš Kristus svého služebníka vždycky dobře znal, jeho celoživotní službu i namáhavou práci, slyšel jeho modlitby a znal hnutí jeho srdce.

Do března roku 2001 sloužil v Jablonci na poloviční úvazek, od r. 2000 jako kazatel Ochranovského sboru při ČCE, než sem na tři roky přišel milý K-E. Langerfeld. S jabloneckými byli Halamovi ještě do léta 2008.

Vedle kazatelské služby také po mnoho let pracoval na převodu Hesel Jednoty bratrské do češtiny.

Napsal ve svém životopise: „já s manželkou jsme byli formováni zvěstí Písma svatého a bratrskou tradicí. Vyznáváme Ježíše Krista za svého jediného a pravého Pána, jemuž budeme vydávat počet ze svého života i ze svých skutků. Naše víra nás vždy vedla k tomu, abychom se zastávali pravdy, sociální spravedlnosti, rovnosti všech lidí a pokoje. Naše víra nás učí také vidět, že všechny lidské pořádky zde na zemi jsou dočasné a že se blíží den příchodu království Kristova, v němž spravedlnost, láska a pokoj dojdou plné dokonalosti.“ (1973)

Celý život se bratr Jindřich Halama snažil o to, aby se Boží království vlamovalo do tohoto světa. Zvěstí o spáse a vzkříšení odvaloval svým bližním „kámen od hrobu“. Zprostředkovával jim pokoj Kristův pro život i čas umírání.

Teď nastal čas, že i my musíme propustit svého milého bratra, služebníka Kristova. Víme, že odešel „domů“. Jeho kroky došly z běd v město Boží naposled... jak rád zpíval v písni Kristiana Davida.

Odešel nám milý bratr Jindřich Halama z dohledu, ale ne ze srdce a milých vzpomínek.

Jiří Polma

Potštejn

Co je u nás nového? Maminky s malými dětmi se na faře setkávají už třetí rok. Věrné jádro tvoří pět maminek, občas jich přijde i více. Počet dětí se mění podle toho, jak se kdo narodí, či odejde do školky. Co tvoří náplň našich setkávání? Většinou to je různé tvoření; vzpomínám na výrobu adventních věnců, vánočních ozdob, na pletení pomlázek, malování vajec, šnečích ulit, tvoření kytek z barevných listů... Vedeme hovory vážné i nevážné – o výchově dětí, osobních radostech i starostech a došlo třeba i na otázku křtu. Polovina maminek jsou katoličky, dvě chodily kdysi k nám do sboru a

zbytek by se dal nazvat „sympatizující“. Rozhodně se nebojí přijít na evangelickou faru a pozvat i kamarádku... Je to hodně, nebo málo?

Další pěknou aktivitou je výuka angličtiny. K té jsme se začali scházet teprve před měsícem. K mému velkému údivu se přihlásilo dvanáct lidí, takže máme dvě skupiny, začátečníky a pokročilé. Uvidíme, zda počáteční nadšení vydrží i po prázdninách...

Na Květnou neděli se uskutečnil v našem kostele koncert skupiny Las Arañas (Pavouci). Eliška Bernardová a její dvě kamarádky hrály podmanivé latinskoamerické rytmy na dvě kytary a flétnu. Jejich temperamentní hudba strhla všechny posluchače. Písně byly pro-

loženy texty o Jednotě bratrské v Nikaragui. Přišli lidé ze sboru, přátelé účinkujících děvčat i pár odvážlivců z řad obyvatel Potštejna. Málo lidí se odvažuje přijít do kostela, byť by to byl jen koncert, který je k ničemu nezavazuje...

Nada Běťáková

Tanvald

Když jsme byli s mládeží na chalupě v Kořenově u Kalistů, navštívili jsme Tanvaldský sbor. Nedělní ráno, které nám otevřelo krásnou scenérii podzimního dne, jsme se vydali do Tanvaldu do kostela. Místo zpěvníku a bible jsme si všichni vzali přezuvky, jak nám poradil Filip Lehovec, a udělali jsme dobře.

Vstoupili, jsme do školy, kde na stěnách visely obrázky, jako v každé škole. Vešli jsme do třídy. A najednou místo školní atmosféry nás ovanulo něco úplně jiného. Lidé, kteří nám podávali ruce a srdečně nás vítali, sestra sedící za elektronickými varhanami, hledala písně ve zpěvníku a nám známá sestra kazatelka Jalušková z Rovenska nám vyšla v ústrety. Byla to třída a přeci nebyla.

Obrázky, tabule, skříně najednou byly pryč a bylo jen bohoslužebné shromáždění. Shromáždění, kde se zpívalo, oslavovalo Boha, kde se kázalo evangelium, kde lidé v tichosti a s pokorou vyznávali, že jediným Pánem jejich životů je Ježíš Kristus.

Tak jako chaloupky v Jizerských horách a Krkonoších jsou přimknuté ke stráním a krčí se proti nepřízni počasí, tak se i tento hlouček lidí krčil a upínal k církvi, k bratřím, kteří si udrželi přes všechno protivenství svoji víru.

Položila jsem proto bratru kurátorovi několik otázek.

E. Š. Kdy zase začnou bohoslužby ve vašem Kořenovském kostelíku a víte, kdo poslouží slovem při těchto bohoslužbách?

P. B. Bohoslužby v našem Kořenovském kostelíku budou opět probíhat v červenci a v srpnu od 10 hodin. Právě dávám dohromady rozpis služeb. Zatím přislíbená účast je od br. Čapka, Mlýnka, Polcara, Nerada. Napsal jsem Jindřichovi Halamovi, br. Kameníkovi.

První neděli v srpnu přijedou bratři a sestry z Církve bratrské z Prahy a bude kázat jejich kazatel. Už se těšíme na plný kostelík a na prázdninové hosty.

E. Š. Máte v kostelíku bohoslužby jenom v létě?

P. B. Loňská půlnoční na Štědrý den se opět vydařila, i když nám nepřálo počasí. Bylo mnoho sněhu, náledí a opravdu zima. Ale i přes tuto nepřízeň přišlo přes padesát lidí. Nadějně i pro tento rok kázal br. Polcer z církve ČCE a br. Mlýnek z církve Husitské.

E. Š. Co vás trápí v Tanvaldském sboru?

P. B. Snižuje se členská základna. Mladí nepřicházejí, staří odcházejí. Průměrná účast vloni 20 bratří a sester, letos 10 bratří a sester. I v tomto malém počtu prožíváme krásná nedělní dopoledne.

Chybí kazatel, chybí dům. Máme sice pěkné prostory v domě dětí a mládeže, ale jen dvě hodiny v neděli. Ve všední den tam nemůžeme.

Ale nebudu si jen stěžovat. Má to i kladné stránky. Každou neděli slouží kazatelé ze tří církví. Husitská: br Mlýnek, ČCE: br Polcer, Nerad, Čapek, Církev bratrská: br Pánek. A vlastně ještě naše sestra Jalušková a br, Kameník. Dobrá společnost.

E. Š. Co vás překvapilo?

P. B. Omluva pana Horáčka za příkoří, která způsobil našemu kazateli br. Borskému a nám, když nás vyhnal z našeho sboru. Dům je již půl roku prázdný a chátrá. Máme naději, že když ti dva jsou pomazáním osvěcenější, tak se Blahorodí ustrne a dům nám vrátí. To je v kostce. Přeji Vám všem za celý náš sbor Boží požehnání a krásné dny.

E. Š. Děkuji za rozhovor. I my přejeme Tanvaldskému sboru Boží požehnání a věříme, že se pro ně najde i správce sboru, který s nimi ponese všechny jejich starosti, ale i radosti, které přináší sborový život.

Za redakci se ptala E, Šormová

z církví doma i ve světě

27. května 2011 proběhla Noc kostelů

V minulém čísle jsme informovali o přípravě „Noci kostelů“ v roce 2011. Jde o třetí ročník této ekumenicky pojaté akce, jejímž smyslem je otevřít bohoslužebné prostory široké veřejnosti a představit život křesťanů. Pokud je nám známo, žádný ze sborů Ochranovského distriktu se přímo do celonárodní akce nezapojil. Někteří však s touto iniciativou mají zkušenosti. Zeptali jsme se jednoho z nich, turnovského kazatele O.Halamy.

red: Předně by nás zajímalo, proč se turnovský sbor, který pořádá mnohé akce pro veřejnost do Noci kostelů nezapojil.

OH: Letos jsme o tom vážně uvažovali, ale nakonec důležití lidé, kteří by mohli připravovat program právě v termínu akce, měli už dlouhodobě plánovány jiné aktivity.

To byl jediný a důležitý důvod. Taková akce musí být připravena a uskutečněna v širším týmu lidí. Jde-li o představení sboru, pak by měl ukázat celou šíři svých aktivit.

red: Víme ale, že už podruhé, ať s celou skupinou Pranic nebo sám, se Noci kostelů jako účinkující účastníš. Můžeš tu akci nějak zhodnotit?

OH: Podle mé zkušenosti je tato akce hodně navštěvovaná a má velký význam. Otevření kostelů, představení historie sborů a farností a nabídka různorodého programu přiláká mnoho lidí. Věřím a zakusil jsem, že si díky této akci lidé uvědomují důležitost církevních staveb a církve pro naši společnost. A to přeci není málo.

red: Znamená to, že to je jakási misijní aktivita?

OH: Pokud slovu misie rozumíme v tom nejširším významu, pak ano. Lidé se tu seznamují s životem farností – programy nemají být pojaty komerčně, tedy někoho si objednat a zaplatit, mají být připravovány z vlastních sil a zdrojů – a s jejich posláním. Někde je připravena výstava fotografií ze života sboru, divadlo, koncert, čtení z písma, někde i bohoslužba ale také posezení u kávy nebo jiného nápoje a neformální rozhovory. Zároveň však akce nevytváří žádný apel na návštěvníky – oni mohou kdykoliv přijít a zase odejít, mohou se zapojit, třeba do společných zpěvů nebo zůstat stranou a naslouchat. Vím, že v některých případech takto lidé vůbec poprvé v životě zavítali do kostela.

red: Co bys nám řekl o vaší nebo tvé účasti na Noci kostelů?

OH: Poprvé jsme účinkovali v loňském roce v římskokatolickém kostele v Přeperech nedaleko Turnova. Kostel byl trvale obležen velkým počtem lidí a i na naši produkci bylo vlastně plno. Později jsem se od některých lidí (lidí tzv. necírkevních) dověděl, jak zajímavá celá akce pro ně byla. V letošním roce jsem měl blok písní ve starém bratrském kostele sv. Havla v Mladé Boleslavi. Také tam jsem se mimo jiné setkal s lidmi, kteří do kostela běžně nechodí. Celou akci tedy hodnotím velmi pozitivně.

Děkujeme za rozhovor.

redakce

20/21 let Bratrské školy v Praze

V pátek 10. června 2011 Bratrská škola v Praze v Holešovicích slavila. 20 nebo 21 let? To se zvědavci mohli dozvědět už dopoledne při slavnostních bohoslužbách v Kobylickém kostele ČCE U Jákovova žebříku, který nad Bratrskou školou drží patronát.

Rok 1989 byl v lecčems zajímavý – třeba tím, že po mnoha letech příprav v rámci ekumeny se Českobratrské církvi evangelické podařilo 1. června otevřít Diakonii; není bez zajímavosti, že mnoho podnětů jsme sbírali z toho, jak v osmdesátých letech fungovala zařízení Jednoty bratrské v tehdejší NDR, zejména v Förderungsheim v Ochra-

nově a v nemocnice v Niesky. Když je to možné v jiné socialistické zemi, aby církev měla svá zařízení, nemocnice, školy – proč ne u nás?

Za socialismu jsme říkali – dva duchovně nejzdevastovanější resorty jsou zdravotnictví a školství; a pokud šlo o školství, byla teď řada na nás – na Jednotě bratrské. Československo už dávno podepsalo mezinárodní pakt, který zaručoval církvím zakládat školy – ale byli jsme tak přestrašení, že dosud nikdo se neodvážil využít možností zákonem nám daných. Teprve na synod české provincie JB, který se konal 17. –18. listopadu 1989, jsme připravili a podali návrhy na znovuzřízení Bratrských škol.

Když jsem za několik měsíců navštívil prof. Amedeo Molnára, autora monografie Českobratrská výchova před Komenským a nadšeně mu referoval o našem předsevzetí obnovit školství dle starodávného vzoru, trochu se zarazil a povídá: Víte, bratře – ale ony ty školy zase nebyly tak moc dobré! V tu chvíli jsem si teprve uvědomil, v jaké se tehdy asi Komenský nacházel situaci, když v takových školách musel učit.

Začátek roku 1990 ještě nebyl tak idylický – staré struktury stále strašily, kde mohly a tak zřejmě zastrašily i tehdejší Úzkou radu, která se nakonec zalekla a od našeho projektu se distancovala. (Po mnoha letech, po rozdělení naší Jednoty, si říkáme, jaké to bylo tehdy vlastně štěstí.) Nám to ale nevadilo, chtěli jsme Bratrské školy ekumenické, ne řízené zájmy a hierarchií jedné církve. Založili jsme ekumenické společenství Kruh přátel bratrských škol a ten se pak před začátkem školního roku 1990/91 stal zřizovatelem prvních dvou Bratrských škol v Praze 4 na Pankráci a v Praze 9 na Proseku.

Obě školy byly tzv. integrované – tj. spolu s tzv. zdravými dětmi se ve stejné třídě učily i děti handicapované, což dříve nepřicházelo v úvahu. Šlo o to, aby si ostatní děti uvědomily, že to nejsou jenom nějakí chudáčci, ale že i od nich se mohou leccemus přiučit. V každé třídě učili zároveň učitel a učitelka, aby děti měly oba vzory. Neměli jsme zvonění, neměli jsme známkování, děti nemusely sedět celé hodiny v lavicích.

Idyla opět netrvala dlouho a nad budoucností Bratrských škol se stahovala mračna – přišla další novela školského zákona a s ní změna, že ekumenická společenství nemohou být zřizovateli církevních škol a tím se naše školy po roce dostaly mimo zákon. Byly dvě možnosti – buď školu zavřít, anebo předat jiné církvi. Nakonec jsme Bratrskou školu na Praze 9 zavřeli a školu z Prahy 4 přesunuli na Prahu 7 do Holešovic a domluvili se s vedením ČCE, že

se stane oficiálním zřizovatelem Bratrské školy, zatímco KPBS bude stále působit jako poradní orgán.

To je vysvětlení, co Bratrská škola letos slavila – 21 let od otevření prvních tříd a 20 let od převzetí školy Českobratrskou církví evangelickou. Další informace se dočtete na webové stránce školy <http://bratraska.cz>

Petr Heřman

Husův den

Přibližuje se den, kdy bychom vás zase rádi uvítali v Železném Brodě při Husově dnu. Letos to bude neděle 3. července. Dopolední shromáždění v Ochránovském sboru v Železném Brodě bude v 9.30 hodin. Doufáme, že po společném obědě nám počasí dovolí sejít se ve skalách na Kalichu u Besedic v 15 hodin. Těšíme se na setkání s vámi.

List M. J. Husa přátelům na rozloučenou (říjen 1414)

Mistr Jan Hus, v naději kněz a slúha Pána Ježíše Krista, všem věrným a milým bratřím i sestrám v Pánu Ježíšovi, jenž sú Božie slovo skrzě mě slýchali a přijeli, milost a pokoj od Boha, Otcě našeho, i od Ducha svatého, aby bez poškrvny v pravdě jeho přebývali.

Věrní a milí prietelé!

Viete, že sem s vámi po dlhý čas věrně pracoval, káže vám slovo Božie bez kaciers-tvie a bez bludův, jakož viete, a má žádost byla jest i bude až do mé smrti vaše spasenie.

A byl sem umienil vám kázati před svú jiezdú, než bych otjel k svolání do Konstancie a z jmena vám ohlásiti křivé svědectvie i svědky, jenž sú proti mě svědčili, jež mám vsecky popsány i s jich svědectvími. A tiť vám budú ohlášeni proto, aby potupie-li mě neb na smrt odsúdie, aby vy, to věduce, nelekali se, bych pro které kacierstvie, jež bych držel, byl odsúzen. A také proto, abyste stáli v té pravdě bez strachu a bez vikláníe, kterúž dal vám Pán Bóh skrze věrné kazatele i skrze mě nestaltečného poznati. A třetie proto, abyste se uměli lstivých a pokrytých kazatelóv varovati.

A jížť vypravil sem se na cestu bez klejtu, mezi velmė veliké a mezi mnohé nepřátely, mezi nimiž najhorší jsú domácí nepřietelé, jakož na svědectví poznáte a po skonání svoláníe zviete. Jichž mnoho více bude, než jest bylo proti našemu milosrdnému Vykupiteli, i biskupóv i mistróv i kniežat světských i zákonníkův.

Ale ufámť svému milostivému, múdrému a mocnému Spasiteli, že skrze své zaslíbenie a skrze vaši věrnú modlitbu dá mi múdrosť a statečnost Ducha svatého, abych setrval a oni aby nemohli mne na křivú stranu uchýliti, ač mi dá pokušenje, haněníe, vězenie neb i smrt trpěti, jakož jest sám trpěl a své najmilejšie slúhy v též poddal. A nám dal příklad, abychom pro něho a pro své spasenie trpěli - on Bóh a my jeho stvořeníe, on Pán a my slúhy, on všeho světa král a my lidičkové nestateční, on bez hřiechu a my hřiešní, on nepotřebný a my potřební. On také trpěl pro nás hřiešné - i proč bychom my netrpěli? Však naše utrpenie v milosti jest naše vyčištěníe ot hřiechóv a ot věčných muk zbavenie a smrt naše jest naše vítězstvíe. Jistě věrnému jeho slúze nelze jest ztratiti, když s jeho pomoci setrvá.

Protož, milá bratřie i milé sestry, modlte se snažně, ať mi ráčí dáti setrváníe a aby mě ráčil ostřieci od poskrvněníe. A jest-li k jeho chvále a k našemu prospěchu má smrt, ať ji ráčí mi dáti bez strachu zlého podstúpiti; pakli jest k našemu dobrému neb lepšíemu, aby mě k vám ráčil navrátiti, i tam i zase veda, bez poskrvny, abychom ještě spolu v jeho zákoně se poučili a Antikristových sietí něco porušili a buducím bratřím po sobě dobrý příklad ostavili.

Jížť snad více v Pražě mě před smrtí neuzříte. Pakli mocný Bóh mě vám ráčí vrátiti, tiem se veseleje uzříme - a ovšem, když v radosti nebeské spolu se shledáme.

Bóh milosrdný, jenž svým dává pokoj čistý zde i po smrti a jenž jest z mrtvých vyvedl pastýře velikého, krvi jeho vylitím, jenž jest našeho spasenie věčné svědectvie, rač vás ve všem dobrém způsobiti, aby plnili jeho vóli v svornosti bez roztrženíe, aby majíce pokoj v ctnostech, došli věčného pokoje skrzě Pána našeho Jezu Krista, jenž jest Bóh věčný a člověk pravý z Panny Marie porozený. Jemuž jest chvále a bude na věky se všemi vyvolenými, s nimiž v pravdě setrvajíc, v radosti budeme přebývati. Amen.

Dáno léta Páně 1414 po svátku svatého Václava na odchodu do Kostnice.

ráj srdce

Bůh bydlí v nás

U proroků bylo navenek postačující vysvětlení Svatého Ducha. Ale u věřících není jen toto vysvětlení; je to Duch sám, jenž v nás bydlí a prodlévá. Jsme zváni chrámem Božím, něco, co proroky nebylo nikdy řečeno.

Cyrl z Alexandrie

Okamžik věčnosti

Pravý okamžik v životě není onen, v němž je upokořováno vlastní já, ale onen, v němž se dotýkají nebe a země, v němž vlastní vůle, vlastní myšlení a jednání souzní s vůlí Boží. Poznat a uchopit tento okamžik znamená prožít naplnění a štěstí. K tomu je nutné nejen se v sobě zaposlouchat, ale také vidět potřeby jiných lidí a obojí uvést v souzvuk.

Souzvuk ovšem neznamená jednohlas, jednotvárnost, ale harmonii, vzájemnost souznění, propojení k celku. Kdo prožije takovýto okamžik, bude si přát, aby prodléval a zůstal. Chce jej pevně uchopit a upevnit. A přece je to jen okamžik naplnění, tušení věčnosti. Vzpomínka na takový okamžik však zůstává jako světlo vzdálené hvězdy, které je zaslíbením věčného světla.

Christine Sommer

Hluboký souzvuk citů, nyní, zde, neustále – to je to, co z lidí činí „společnou“ bytost.

Clara Wieck

Přeji ti, abys měl otevřené dveře pro lidi, kteří tě potřebují, ale také, abys ty nacházel otevřené dveře pro sebe.

Heidi Braunlich Hannes

Svět, to je samý shon
a vzruch a honba stálá,
jen v kruhu tichý střed
se nikdy nemění:
hle, věčná na věky
pní k nebi katedrála
a časné do času
je lidské lešení.

Miroslav Matouš: Pouť za světlem

připravuje M. Matouš